

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3683 від 18.06.2020
Кабінет Міністрів України

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення порядку розроблення, прийняття та впровадження авіаційних правил України»

У законопроекті передбачається встановити, що: авіаційні правила України розробляються, приймаються і впроваджуються, серед іншого, відповідно до нормативних актів Європейського агентства з безпеки польотів; авіаційні правила України, розроблені відповідно до нормативних актів Європейського агентства з безпеки польотів і які містять положення технічних стандартів та вимог для сертифікації, нагляду та експлуатації повітряних суден, є нормативно-технічними та можуть прийматися мовою оригіналу; усі технічні терміни і визначення, що вживаються в Повітряному кодексі України та у нормативно-правових актах, прийнятих на його основі, тлумачаться відповідно до визначень, що містяться, зокрема, у нормативних актах Європейського агентства з безпеки польотів; дія Закону України «Про стандартизацію» не поширюється на авіаційні правила України, розроблені відповідно до нормативних актів Європейського агентства з безпеки польотів, які містять положення стандартів та вимог для сертифікації, нагляду та експлуатації повітряних суден та є нормативно-технічними документами; дія Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» поширюється на всі види продукції, за винятком об'єктів авіаційної діяльності, а також не поширюється на суб'єктів авіаційної діяльності; дія Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» не поширюється на здійснення регуляторної діяльності, пов'язаної з прийняттям авіаційних правил України, розроблених відповідно до нормативних актів Європейського агентства з безпеки польотів, які містять положення стандартів та вимог для сертифікації, нагляду та експлуатації повітряних суден та є нормативно-технічними документами; мовою нормативно-правових актів і актів індивідуальної дії, діловодства і

документообігу органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування є державна мова, якщо інше не встановлено законом.

Відповідні зміни пропонуються до Повітряного кодексу України, законів України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», «Про стандартизацію», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Законопроект, як зазначається у пояснювальній записці до нього, розроблено з метою удосконалення порядку розроблення, прийняття та впровадження авіаційних правил України, що сприятиме ефективному впровадженню у національне законодавство актів Європейського Союзу в галузі цивільної авіації (п. 1).

Головне управління, погоджуючись у цілому з основними пропозиціями проекту, що стосуються розроблення авіаційних правил України відповідно до нормативних актів Європейського агентства з безпеки польотів і які спрямовані на гармонізацію стандартів та політики у відповідній сфері з існуючими у Європейському Союзі, що, серед іншого, узгоджується з цілями та завданнями, визначеними в Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, з приводу інших пропозицій проекту вважає за доцільне зауважити таке.

1. Змінами до ч. 3 ст. 11 Повітряного кодексу України пропонується встановити, що авіаційні правила України, розроблені відповідно до нормативних актів Європейського агентства з безпеки польотів, які містять положення стандартів та вимог для сертифікації, нагляду та експлуатації повітряних суден, є нормативно-технічними документами. З метою належного правового регулювання відповідного питання вбачається доцільним визначити у Повітряному кодексі України зміст поняття «нормативно-технічний документ», на кшталт, наприклад, підходу, який застосований у Законі України «Про ринок електричної енергії», в якому надано визначення поняття «нормативно-технічний документ – норми, правила, інструкції та стандарти, прийняті та зареєстровані в порядку, встановленому законодавством, щодо забезпечення належного технічного стану і експлуатації електричних установок та мереж» (п. 50 ч. 1 ст. 1 вказаного Закону).

2. У проекті пропонується встановити, що: авіаційні правила України, розроблені відповідно до нормативних актів Європейського агентства з безпеки польотів, які містять положення стандартів та вимог для сертифікації, нагляду та експлуатації повітряних суден, можуть прийматися мовою

оригіналу (зміни до ч. 3 ст. 11 Повітряного кодексу України); мовою нормативно-правових актів і актів індивідуальної дії, діловодства і документообігу органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування є державна мова, якщо інше не встановлено законом (зміни до ч. 1 ст. 13 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»).

У частині пропозиції щодо прийняття авіаційних правил України мовою оригіналу (будь-якою, окрім української, зокрема, однією з офіційних мов ЄС), виникають питання щодо можливості їх належного затвердження та коректності застосування українськими суб'єктами. У зв'язку із цим звертаємо увагу на те, що відповідно до правил законодавчої техніки¹ мова викладення нормативного матеріалу має бути чітка та однозначна.

З приводу передбаченої проектом новели про те, що «мовою нормативно-правових актів і актів індивідуальної дії, діловодства і документообігу *органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування є державна мова, якщо інше не встановлено законом*» (ч. 1 ст. 13 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» у редакції проекту), зауважимо, що вона виходить за межі предмету проекту.

Пропоновані зміни також не узгоджуються з ч. 1 ст. 10 Конституції України щодо застосування державної мови в усіх сферах суспільного життя. У цьому контексті звертаємо увагу на те, що Конституційний Суд України у рішенні у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України про офіційне тлумачення положень ст. 10 Конституції України (справа про застосування української мови) від 14.12.1999 № 10-рп/99 зазначив, що положення ч. 1 ст. 10 Конституції України, згідно з яким державною мовою в Україні є українська мова, треба розуміти так, що українська мова як державна є обов'язковим засобом спілкування на всій території України при здійсненні повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування (*мова актів, роботи, діловодства, документації тощо*), а також в інших публічних сферах суспільного життя, які визначаються законом (п. 1 резолютивної частини).

Виходячи з викладеного вище, є підстави вважати, що внесення пропонованих у проекті змін *може призвести до звуження обсягів використання державної мови не тільки у відповідній сфері, але й в інших сферах*. Відтак за правовою позицією цитованого вище положення резолютивної частини рішення Конституційного Суду України від 14.12.1999 № 10-рп/99, ці зміни *не можуть бути підтримані*.

¹ Правила оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки (Методичні рекомендації) Видання четверте, виправлене і доповнене. Київ. 2014. URL: http://static.rada.gov.ua/site/bills/info/zak_rules.pdf

3. У пояснювальній записці до проекту зазначається, що «... До проекту Закону висловлено зауваження Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, які враховано частково ...» (п. 7). Натомість, зміст цих зауважень не розкривається.

4. Принагідно зауважимо, що пояснювальна записка до проекту за структурою та змістом її положень не повною мірою відповідає вимогам Регламенту Верховної Ради України.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Ю. Лисицька, К. Вербицький, О. Макаренко

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЇВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/164460 від 22.09.2020

203527